

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve...

Egyes szám 5 kr. A legutóbbi részlettel...

Előfizetési helyben: TRUBEDI K. LAJOS és IÓ. CSÁTHY KÁROLY...

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábon... Hirdetők felvételnek a kiadó...

Vertical advertisements on the left margin including 'ÉSÜNKET', 'ard Elixir. Chartreuse.', 'gleichenbergi. halli.', 'Lajosnál', 'MALAGA-SECT', 'tudakozó intézet.', 'tudakozó üzletet.'

Kövessék a jó példát!

(K.) Ha már annyira egygyé forrott kormányunk a német birodalom politikájával...

Poroszország pénzügyére az egyenes adó reformját, mint jó példát üdvözölte az egész ország lakossága...

Hiszünk és reméljük is, hogy gróf Szapáry pénzügyér ur, mint a vele született nagylelkűségű (?) fogva is követni fogja a jó példát...

De eltekintve ettől, a német czimborát már azért is követnie kell az adók reformjában, mivel Bausner delegatus még a magyar delegációval is „hoch”-ot kiáltott...

Epen azért elvárjuk a „hoch”-ot rivalló delegátusoktól is azt, — hogy legalább a személykereseti adóreform behozatalával is sietni fognak megörökíteni Bismarck emléket a magyar parlamentben is.

Tudjuk mi jól, hogy gr. Szapáry már fel is tette magában azt, hogy hamar 1890-re lett a czimer-kérdésben minden erőfeszítése dacára, hát legalább nemeslelkűen most fog Tisza kényelmetlen helyzetén emez adóreform behozatalával segíteni.

Ha pedig ebbeli szándékaiban csalódnának, akkor aztán furcsa világot láthat a jövő választáskor Szapáry ur és pártja, ha csak még kora tavasszal Rotschild báró egy kis krach-ot nem idéz elő...

tás, mint azt Tisza és Szapáry urak óhajtanak. Különböztetve még meg fog szólni Kállay ur is, ki most is elfelejtette azt, hogy mit is tartalmazott hát a delegáció megnyitó beszéd. Mert ő bizony két és félmilliót kér, a megnyitó beszédben pedig az lett mondvra, hogy az okkupált tartományok maguk bírják fedezni szükségüket; ehhez majd lesz alkalmunk szólni!

A kir. táblák decentralizációja. A budapesti ügyvédi kamara választmányja közlelbi ülésében tárgyalta a kir. táblák decentralizációjára vonatkozó miniszteri leiratot. Dr. D r á n y i I g á c z. mint a kiküldött albizottság előadója jelentésében kilencz királyi táblát vel felállítani, még pedig a budapesti királyi tábla jelenlegi területén nyolczat, u. m. Budapest, Pécs, Sopronban, Pozsonyban, Kassán, Debreczenben, Szegeden és Temesvárott, a marosvásárhelyi királyi tábla területén pedig egyet, t. i. Kolozsvárott. Ezen előadói jelentés ellenében a királyi táblák decentralizációjának már most leendő életbe lépése mellett, mint a mely decentralizáció a szóbeliség és közvetlenség behozatalára az első lépést van hivatva képezni, többen felszólaltak.

A szerb lázadás. A szerb csapatok a Cestobrodiza és Banja körül fekvő területtől a felkelőket elűzték és Bojcevacot megszállták. A felkelők mindenütt szétszórtak és megadják magukat. A felkelők menekülő maradványait egyenkint öldöki. A fegyverek kiszolgáltatása most már teljes rendben megy végbe. A zajcsári hatóságok ismét folytatják működésüket. Zajcsárnak továbbá a katonaság által megszállott poljevazi és banjai területek, a fővárossal és az ország többi részével való összeköttetése helyreállított és így a fölkelés teljesen elnyomott. Az egész országban teljes nyugalom uralkodik. A bűnügyi eljárást legközelebb megindítják.

Belföldi hírek. Ivánka Imre a magyar delegáció közelebb tartott ülésén a honvédségnek tázárséggel való ellátását is sürgette, a mi némi feltűnést keltett. A honvédségnek fejlődését eddig illetékes helyről oly feltékenyen gátolták, hogy a szárazföldi torpedóknak (pedig azok védelmi eszközt képeznek) beszerzése azért tagadatott meg, mert az ilyesmi „a honvédség szervezetével ellenkezik”. — Filippovits b. szertáboragy horvát bánául való kinevezése, mint a Pest. Korr. jelenté, b e f e j e z e t t e n y. Ugyan e könyomatú lap azt is tudja, hogy Bedekovits b. ura kinevezik horvát miniszternek. — Fiumében nagy ünnepeiségekkel fogják fogadni gróf Szapáry Géza volt kormányzó, ki nejével együtt e hó 17-én érkezik oda, hogy elbucszúzzék a várostól, mely hozzá annyira ragaszkodott.

A két beszámoló.

Debreczen, nov. 11. Debreczen városa II. és III. kerületeknek képviselői, két szabadelvű párti képviselőnk Körösi Sándor és Kiss Lajos, vagy hogy a plakát és beszámolás megkülönböztető sorrendjét használjuk: Kiss Lajos és Körösi Sándor urak, tegnap d. e. jelentek meg a reájok szavazott választók, vagy is a szabadelvű párt körében. A most folyó országgyűlés viselt, s ez alkalom városnak tanácsstermébe miuteg 150 egyént vonzott. Láttuk a hallgatóság között néhány függetlenségi polgártársunkat; úgy halljuk, a plakátumos meghívók azért nem szólottak nekik is, mivel az ellenzék részéről közbeszólásoktól tartottak s ez esetleg zavarghatta volna a szónokokat. Így is csak elüldögélt Saul a próféták között, hiszen jelen volt a város polgármestere és szép számmal képviselők magát a városi tisztikar is, valószerűleg, sőt — értesülésünk szerint — épen csak azon okból, hogy desavouálja a kormánylap azon szűkkeblű felfogását, mely szerint a városi hatóság akkor áll a „pártok felett”, mi dón oly mozgalmakból, melyekben egy pártnak valami része van, tündetőleg (marad épen úgy, a hogy a „Furcsa háború” podesztája használja a kis és nagy kaput), a más párt felett azonban már csak azért sem óhajt állani,

mivel ennek különben is közege és eszköze. Megjegyezzük továbbá, hogy igen válogatott közönség gyűlt össze: legnagyobb részét hivatalnokok, feltűnő nagy számu izr. polgártárs, a kik — mellesleg mondvra — nem valami hízelgő dolgokat hallottak maguk felől Körösi ur részéről. Nem maradtak el természetesen a helybeli szabadelvű párt ösmert alakjai, míg az iparos és földmívelő osztály feltűnően csekély arányban jelent meg: s a főiskola ifjúsága, mely a Thaly Kálmán beszámolóján ugy tudott lelkesülni, teljesen elengedte magának azt a szerencsét, hogy egyik rég nélkülözött, jeles tanárnak — ezuttal elmondott, sikerült elcseiben gyönyörködhessék. Érdekes, hogy a két szabadelvű képviselő, épen a városi tisztikartól ölvette, azon hivatalos helyiségekből vonult a terembe, a melyek Thaly Kálmán beszámolásakor csakva tartattak.

De mit is hallottunk és látunk mi, a kiknek e beszámolókban részünk jutott? Valóban hü képét — a Tisza Kálmán parlamentarizmusának... oly képviselőben, kik valóli típusai azon pártnak. Imé, ott egy képviselő, a kinek nem volt mondani valója az egész parlamentaris idősök alatt s ezuttal is azon kijelentésében culminált beszámolója, hogy ő Tisza Kálmának mint eddig, ugy ezentul is föltétlen híve. Mellette a másik kormánypárti típus, aki már érzi a beszéd szükségét és beszél azon a hangon, a melyen a Tisza politikájáról beszélni lehet: bizonyos felületes átsiklással, a komoly melybe-hatolás helyett könnyelmű trefán kapó modorban, ügyvédi rabulisztikával s végül aztán, hogy az egésznek ciznikus accentusa és számalmas tartalmatlansága nemileg elismittassék, elkiáltja, hogy: „éljen a szabadság — éljen a hazánk!” Erre hát csak rá kell kiáltani, hogy éljen — és a modern parlamentaris szóvalkat ezen épen nem ügyetlen termékeknek megvan a hatása. Kiss Lajos képviselő ur részét az egész párt-aktusban nem tudjuk követni, de azt vettük észre, hogy Körösi urnak jutott az ellenzékkel s lapjával való polemia, a horvát és zsidó-kérdések védelme és annak ügyes feltalálása, a mi a kormánypartot oly népszerűtlenné teszi s a mi annyira megnehezíti a párt hívek helyzetét is. Mondotta azt, a mit a kormánylapokból untig olvastunk. Némi önállóságról tanusodik erőlyes hangsúlyozása annak, hogy a horvát-báni állás eltörölendő s azon pártban szokatlan erős hangok voltak, midőn a muszka invázió bekövetkezett elkerülhetlen voltát hangsúlyozta s nem félt a zsidó-kérdés darazs-fészkét is megbolygatni, egy-két oldalvágásban elégitve ki a szabadelvű pártnak épen nem jelentéktelen antiszemitikus árnyalatát is. Ez volt e kortes beszéd érdeme, a többi — ismételjük — vezérezik az ösmeretes nagy T szeretetre méltó modorában. A külügyek felől, az occupált tartományokról, a láthatáron mutatkozó, harcoz-viharra fejlődhető fekte pontokról... azokra nézve Arany Jánosunkkal látszik tartani a kormánypártnak ezen m. t. tagja is, azt vallván, miszerint „beszéljen az, ahogy... hallgatok.”

A beszámolás lefolyásáról nyert részletes és tárgyilagos tudósításunkat a következőkben adjuk: Fráter Imre pártelők jóval 10 óra után monda el megnyitó szavát, a melyekben üdvözölé a megjelenteket s kijelenté, hogy a Debreczen sz. kir. városa két szabadelvű párti képviselője, Kiss Lajos és Körösi Sándor urnak (éljen és éljen) felhasználván a delegációs munkálatok következtében beállott parlamenti szünetet, beszámoló beszédek megtartását elhatározták. Miután ezen óhajtasukat a párt bizottságával közölték, ez a beszámoló beszédnek mai napon való megtartására hívta meg a három kerület szabadelvű párti választó polgárait.

E megnyitó szavak után Kiss Lajos, városunk II. kerületének képviselője kezdett szólni. Köszönetét fejezi ki a megjelenteknek, a miért alkalmat nyújtottak neki a lefolyt parlamenti munkálkodás főbb mozzanatainak elsorolására, továbbá arra, hogy ezekkel szemben elfoglalt álláspontját kijelölje. Nem foglalkozik

ó az országgyűlés által hozott törvények tüzetes fejtegetésével. Azon meggyőződését óhajta idokolni, melynek fogva ő a szabadelvű párt-hoz tartozott s annak most — ugymond — még inkább híve, mivel azt véli, hogy csak is ezen párt politikája és épen e párt mostani vezetőinek vezéréle mellett érhetőek el eredmények minden rázkódítás nélkül. — A kormány politikai eléggé nagyra alig becsülhető eredményének nevezi a költésévetést, mert ennek fonalán az állam kiadásait bevételeiből fedezi s csak is oly közgazdasági ágakban folyamodik kölesőhöz, a melyeknek felvurulása ezt elengedhetlenné tette. Nagy áldozatoktól s az adó-teher emelésétől sem riad vissza ilyenkor, utalván más külföldi országok közül Olaszország példájára, mely — hogy a deficiztól meneküljön — a köznépre nézve a legsúlyosabbat, az őrlés-adót hozta be. — Épen a legszegényebb osztályokra való tekintet vezérle — szónok szerint — kormányunkat, midőn még adómentes tárgyakra veté ki az új adókat. A szegényebb osztályok könnyebbévé fogná válni az új adókezelési törvény és kivált a közadó bíró-ság intézménye, melynek fogva most már — ugymond — „részhajlatlan” bíróság fog itélni, mely azonban nem fogja az államot csonkítani bevételeiben. — Áttér szónok kormányunk közlekedési ügyünk fejlesztésére; képviseltetett a budajszónói vasut vonal, a mi vivmányt képezne az oly hata-mas osztrák vasuti társasággal szemben s hangsúlyozza azon tényt, hogy a lefolyt ülésszakok alatt hat állami garanzciát nélkülözö vasutvonali kitépítésére kéretet engedély. Megemlékszik a fumei kikötő kitépítéséről s nagy figyelemre méltónak minősíti kormányunkat az országos szervezkedés és a szellemi előhaladás terén kifejtett munkásságát. Amott a tisztviselő minősítésének törvényét, itt a tanári minősítést s a törvény azon intencióját említi, hogy államunkban ezentul a vallás-felekezetek övre által hazaelenes czélok ne ápol-tassanak. Feltüntet a 120 katonai alapítványi helyet, mintegy félórát tartó beszédét azon kijelentésével fejezi be, hogy „valamint eddig csak hazafias meggyőződésének teljes megnyugvásával csatlakozott a kormány politikájához, ugy ő azon kormányt, a mely nyolcz év leforgása alatt, dacára az elemi, pénzügyi s másnemű csapások egész sorozatának nyugodtan intézte hazánk ügyeit, hazánkat — ugymond — a rendezett államok sorába emelte s számára — folytatja szónok — tiszteletet szerzett a külföldön, bent pedig a magyarság öntudatát emelte: ő híve leend azon még hat-ralévő idő alatt is, melynek leforgásával a jelen országgyűlés véget ér.” (Eljenz.)

Körösi Sándor, a Debr. városa III. kerületének orsz. gy. képviselője pontban 3, 11 órakor vette át a szót s előadása egész óráidőt töltött be. Szónoklatának kezdetén részéről is örömet fejezi ki afelett, hogy színrel-színre láthatja választóit, és hogy alkalmat nyert arra, miszerint függetlenül kimondhatja „el fogulatlan bírálatát a kormány és a szabadelvű párt eljárása felett”. Neki már kevés mondani valója maradt Kiss Lajos képviselő társa beszámoló beszéde után; ő — ugymond — már nem tehet egyebet, mint letallozza előtte szólott képviselő társa által elhagyott kalászokat. „Igen okos a tette” — ugymond — Kiss Lajos, hogy az ország pénzügyi helyzetének fejlesztésébe is bele bocsátkozott és maga is érteni fogja e nagy fontosságú kérdést; ne mondhasa az ellenzékiek közül seuki, hogy erről — mondja szónok — nem mernek megemlékezni, hogy e kérdéssel nem mernek választó polgártársaik előtt megjelenni. Ö midőn megkísérli pénzügyünk fejtegetését, nem az ellenzék lapok adataira, hanem a hivatalos kimutatásra, a hivatalos adatokra támaszkodik, melyek igaz, hogy pénzügyi helyzetünket nem épen vira g o s színben tüntetik fel,*) de az még sem oly elszomorító, hogy okunk lenne azért kétségbe esnünk. 1875 óta, mikor Tisza Kálmán a kormányra lépett, szónok szerint folytotonos javulást tapasztaltunk elanyra, hogy most a legkedvezőbb állapotnak örvendhetünk... az akkorihoz képest. Ö nem fog beszélni milliókról, — csak röviden tagadja az ellenzék által hirdetett állapotok létezését. Hiszen 75-ben 70 millió forint volt a deficit; 1880-ban már 23-ra apadt le; a jövő évi költségvetés pedig 298 millió rendes kiadással 295,512,102 forint rendes bevéteit mutat fel, úgy hogy a jövő évi deficit nem megy többre 2.680 ezer forintnál. Sőt a pénzügyminiszter e csekély deficit elenyésztetése végett, jövedelmi új pótdótot vet ki. Szónok kénytelen beismerni, hogy ez új teher az országon. De

*) E tekintetben hát teljesen megegyeznek az ellenzék lapokkal!

ha nem akarunk több adósságot csinálni, ha meg akarunk szabadulni a deficit súlyos terhelő, kénytelenek vagyunk az adóemeléshez folyamodni. A kiadások terén már oly nagy mérvű megszorítások tettünk, hogy annál szigorubb takarékoskodásig nem lehet mennünk. A földbírtokot sem lehet több adóval terhelni, ezért kellett a jövedelmi pótdadó segélyforráshoz folyamodni. Az ellenzék jogosan és kötelesszerűleg intéz támadásokat a pénzügyi terén és gyakorolja itt is ellenőrző szerepét, csak hogy — ugymond — nem volna szabad, de meg nem is szép eljárás a népet amitani, hogy a kormány így megöli, úgy megöli a népet s roppant sok adó miatt vége a világnak.**) Az ilyen eljárás talán szaporítja a pártot egy-két könnyen hívő, félénk válszítóval, az ország hitelének pedig tetemes károkat okoz. Ezek után áttér szónok a múlt élezzsák alatt hozott törvények ismertetésére és bíralására. A közigazgatás javítása érdekében alkotott törvények közül kiválóknak tűnnek föl a köztisztviselők-minősítése és a megyék háztartása ügyére vonatkozó törvényeket. Hiába van a világ valamennyi törvénye, ha nincsenek alkalmazhatók, ügyes, képzett végrehajtók, alkalmazói. Eddig hazánkban az volt a nagy baj, hogy a hivatali állásokra nem a képzettség és érdem segítette az embereket, hanem a mozgató erő mindenütt a kikk, család érdeke, nepotismus s más ilyenek voltak.**) Hogy állunk most e tekintetben? 64 alispán közül csak 40, 26 szabad kir. városi polgármester közül 21, 118 rend. tan. városi polgármester közül csak 50 bír képességgel hivatalára.**) Jövőre az ilyen szomorú viszonyoknak nem szabad jelenléni; mind az állami, mind a megyei és városi hivatalok csakis kvalifikált emberekkel tölthetők be. A másik t. i. a megyék háztartásáról szóló törvénynek jótékony hatása is több elismerésben volna részesítendő, mint a hogy azt — szónok szerint — az elzések teszik. Ugymond — csak a kormány magunk közt, mint saját véleményét kimondja, hogy kívánatos volna e törvény hatáskörét a szabad kir. városokra is kiterjeszteni, melyek epugy önálló törvényhatóságok, mint a vármegyék.

Szerinte e törvény, nem hogy megölte volna a megyei önkormányzatot, a mint az ellenzék állítja, de sokkal inkább kizárta a szelbitette és hathatósan támogatja azt, miután az államháztartásból most már állandósított összeg utalványoztatik a megyei háztartás fedezésére. Támogatja állását, utalva arra is, hogy a megye kormány engedély nélkül is veheti ki a pótdadót 3%, a kormány, engedéllyel pedig még 2% et. Áttér most az uszora és ezzel kapcsolatban a koresmai hitelt szabályozó törvényre. Bővebben fejtegeti e törvényjavaslatainak előzményeit, vissza menve egész Szoiaig. Egyszerűsöd kimagyarázni igyekszik, hogy miért nem lett volna célszerű elfogadni a kisebbség azon javaslatát, hogy a kamat maximum szigorúan 6% ban állapítsassék meg. Szerinte célszerűtlen lett volna ez először is azon roppant concurrentia tekintetéből, mely korunkban mindenütt annyira ki van fejlődve; de másodsor figyelemmel kellett lenni a kamat természetére is, mely használati díja a kölcsön vett tőkének, mely azoknál meg risico praemium (kockázattási díj) is. A koresmai hitelt vonatkozó törvény erjntése után, mely saját szavaival élve, azt a tanácsot adja: „Két forintig ihatsz, de többet ne igyál, ha nincs pénz, erjed haza és igyál vizet.“ Áttér szónok a középiskolai törvény ismertetésére s ez alkalomból először is rosszalja, miszerint az ellenzék mindig azzal vádolja a kormányt és kormánypartot, hogy nagy alkotásokra keptelen. Ezt a vádat szónok szerint a kormány az említett törvényjavaslat keresztülvitelével fényesen megcáfolta. Miért volt szűkös e törvényre? Feleli, hogy nemcsak pedagógiai és didacticai célból, hanem azért, hogy gát vettessek azon üzelmek ellen, melyeket a felekezeti autonomia köpenye alatt nemely hazafiatlan erzelmi magyarországi lakos folytatott, és hogy a középiskolai oktatásnak egységes adassék. A real- és gymnásiumi oktatás egysítése, vagy különválasztása között kellő választani, kijelenti, hogy ő az utóbbi irányt követi. Az ellenzék egy része azt vitatja, hogy e javaslat keresztülvitele megsértette megsemmisítette a protestáns autonómiát. Ö egyáltalában nem osztja e nézetet, hiszen e törvény nem az egyes vallásfelekezetek egymáshoz viszonyát érinti, e usztán tanügyiel foglalkozik, a vallástól, egyháztól független közép iskolai oktatásra tartozik. Egy képviselő nem tartozik eljárásról Istene és lelki-ösmereten kívül senkinek számolni, de ő kiakarja fejteni okát annak, hogy miért szavazta meg ama törvényjavaslatot. Megszavazta miudenekifelett azért, mert nem volt egységes középiskolai törvényünk, mely a gymnásiumi és real oktatást szabályozta volna. Egy ily törvényt pedig csakis az állami törvényhozás alkothat. Mert az állam, az általános emberi eszmék, célok megvalósítására alakul; a nevelés, a műveltség pedig, kell hogy ne egyes emberek, felekezetek kezében legyen, mint nálunk, hanem hogy az az állam feladata körébe tartozzék. Hogy századokon keresztül a papság, az egyház vezette és kezelte a nevelés ügyet, az a középkor sajátos viszonyából keletkezett.

Igy volt ez hazánkban is, így maradt akkor is, midőn a reformátói meghonosodott; azonban már az 1791-dik 20-dik törvény cikkben, mely a két prot. egyház autonómiáját

írja körül és biztosítja, ki van köve az állam legfőbb felügyelői joga is; ki van mondva, hogy a közép iskolai oktatás egy később hozandó törvény által fog szabályoztatni. Ez ígért csak 1883 ban teljesedett, be. A változás, melyet ez új törvény előidézett csak annyi, hogy az iskolák hatósága által eddig papírra irt tudósítások helyett a kormány ezután egy-egy kiküldött elő személy utján fog tudomást szerezni az iskolák szervezetről, és tanításról s fogja azt ellenőrizni. Szónok büszke rá, hogy azon református egyházak tagja, mely a magyar nemzetiséget fenntartotta, mely a szabad eszméknek oly dicsőesege harcsoa volt mindig s ha egyházának, felekezetének jogait szabadságát veszély fenyegetné, ő is kész volna azért meg életét feláldozni, mint az ösök tették. Nekünk nincs mit titkolni a kormány előtt, nincs okunk bezárni a kormány biztos elől iskoláinkat, hiszen mi magyarul, magyar szellemben tanítottunk mindig és tanítunk most is.**) Amde különösen a százok felre magyarázták az autonómiában nyert jogait és viszszaéltek azzal, államellenes tanokat ápolván iskoláikban.**) Ezt nem engedheti meg az állam. E veszedelmes bajon akar segíteni az említett törvény. Majd évtizedek múlva élvezni fogjuk ennek hasznos következményeit a ki nem tűrheti e törvény erejét, fel is ut, le is ut, el mehet!

A földmivelési, valamint a közlekedési miniszter is több üdvös törvény javaslatot terjesztett a ház elé; de különösen megérdemli a fölemlítést és elismerést a honvédelmi miniszter, kinek a honvédség iránti buzgó jóakaratú tagadhatatlan. Dicsőrelett emeli ki szónok az 1882-iki 39. törvény cikknek módosítását a véderő terén, mint szintén a ludovica-akademiára vonatkozó törvényt; mind kettő — ugymond — sokat tesz arra nézve, hogy a magyar ifjúság idegenkedését a katonaság iránt megtorje és megszerezze a magyar elemnek egy a közös hadseregben, mint a honvédségben azt a helyet, mely számánál fogva megilleti és föltámasza a régi harcziás szellemet.

„Ime, melyen tisztelt választópolgárság! — folytatja szónok — ez az én nagy bűnöm, hogy ezen hasznos törvény javaslatokat megszávtam, melyet az ellenzékiek méltatlanul elítéltek.**) Ö sem tartja meg most állapotunkat valami rozsának, abszolút jónak; még sok javítani való maradt mind az anyagi, mind a szellemi terén. A kormánypart és az ellenzék közt lényeges különbség található. A függetlenségű párt a közjogi helyzetet előbb megakarja szüntetni s aztán rendezni zavaros állapotunkat; a mersekkelt ellenzék fenn akarja ugyan tartani a jelenlegi statusquot, csak hogy a maga vezéréfiaiit kívánja a piros bársony székbe juttatni.

Szónok ígéri, hogy míg a kormány, — mint szerinte eddig tette — a haza javára működik, ő támogatni fogja. Ök — kormánypartiak — nem vindikálják magoknak a haza fi kizárólagos címét; miut ezt a szélsőbal állítja a maga részére;**) mert a függetlenségű párt is a hazajavára törekedni, amde nem képes belátni, hogy az az ut, melyen halad talán egy nagy nemzet i s r b a v e z e t; azt az elvet követve talán meg maradunk két láb u m b e r e k n e k, de magyaroknak algha, a veszedelmes szia áramlatban. Ö Deakkal tart, a ki azt mondta, hogy a hazáért mindent lehet kockáztatni, de magát a hazát nem. — Ezek után áttér szónok a h o r v á t ú g y r e. Hosszasabban ismerteti a horvát lázadás ösmeretes keletkezését és lefolyását. Kifejti a magyar országgyűlési pártok álláspontját a horvát mozgalommal szemben. Előadó szerint a kormány azon czel vezette, hogy a nyelv kérdésben ne vegyük fel a harcot a horvátokkal. Helyesli a kormány ezen magatartását. Mert a horvátok vagy azért lázadtak fel, hogy sértette őket a magyar felirat, vagy azért, hogy elszakdjanak a magyar korona uralma alól. — Ha az első ok áll, akkor a kettős feliratu czimerek leveszése után természetes hogy a kedélyek lecsillapulnak, na pedig az a szándékjuk, hogy lerázzák magukról a magyar fenhatóságot, majd meg mutatjuk mi nekik, hogy ki az ur; ha kell ismet meghódítjuk őket és majd akkor szettépjük azt a fehér lapot.**) Szónok a kiegyezési törvényt hibáztatja, milyen sem a jogtudomány sem a történelem nem ismer; e törvény miatt a magyar kormány Horvátországban minden törvény miatt minden befolyását elveszítette. Epen azért okvetetlen revidálási a kiegyezést és pedig úgy, hogy a báni hivatalt, mely inkább katonai mint polgári méltóság, el kell törölni, mert az a mai parlamentarizmussal nem fér össze, vagy legalább betöltetlenül kell hagyni, mint tettük a nádori méltósággal; helyébe a horvát miniszter hatáskörét kell kiszélesíteni, úgy a mint legjobb lesz.

Végül fölemlíti szónok a jövő ülésszak alatt a ház asztalára kerülendő nevezetesebb törvényjavaslatokat. Első ezek közt a zsidók és keresztények közötti házasságokról szóló törvényjavaslat, mely kettős célt akar elérni; először, hogy lehetővé tessenek a házasság zsidók és keresztények közt is, és másodsor, hogy a külföldön kötött házasságok hazánkban is törvényeseknek ismertessenek el. E törvényjavaslatnak mi épen egy következtethető s ezen magyar szellem kárára szolgálható aera praecedens előtt csukjuk be oskolánk ajtaját. Ugyan, ki ellen menny dorognének önök, ha a százok nem volnának? Vagy egyetlen rendelkezésre álló e rényük? Mert a szelhalon keresebb a „Gründer“ és „igazg. tanácsos.“ A kormánypart hűsége a dörgő frázis. Hiszi-e ezt valaki, ha szónokolja is?

lat elfogadását a szabadelvűség, az állannak a polgárok iránti kötelezettsége is meg követeli. Szónok inkább óhajította volna az általaános kötelező polgári házasság behozatalt, ha bár ez ösmerve az uralgó vallási érdekenykedést, a melyet kímélni kell, a jelen viszonyok közt alig ha volna kivihető. No de majd el jön az egyetemes felvilágosodás ideje, mely lehetővé teszi ezt is. Szónok, ígéri, hogy ő elfogadja ama javaslatot, el jogi, politikai és társadalmi okokból. Nem tanácsos — ugymond — hogy a zsidók elzárkózottságban maradjanak tovább is mert hisz azzal csak az antiszemitizmus veszélyes tüztét élesztének. Ha veszedelmese k a zsidók, azon kell igyekeznünk, hogy e veszély megszüntessék, am de ne úgy, hogy agyon üssük őket, vagy kikergessük Jeruzálembe. Nagyon igaz, hogy a zsidóság sok viszszaütött vonással bír, de mind ez a 2000 éves elnyomatásnak, szolgásgának következménye; e megrögzött szokásokat és jellem vonásokat 16 évi szabadság bizony nem képes elnyészteni. Ha a jogi válaszlatokat lerontottuk, kell hogy a társadalmiak is ledöntsessenek. Ha a zsidók, sok vagyont kap arítottak össze (sic) akkor házasságunk össze a zsidókkal, mert így könnyebben vissza lehet szerezni az eladogatott ösi nemesi birtokokat az összeházasodás által a zsidók majd levetkezik rossz, bűnös tulajdonságaikat, mi pedig olyanokat sajátítunk el, melyekre ugyan égető szükségünk van.

Fölemliti még a főrendiház reformját, valamint az ipartörvény revidációját, mely bizonyosan az országgyűlés elé kerül a rövid idő múlva megnyitandó ülésszakban. Ez nem pártkerdes, milyennek sokan tekintik, ez olyan közös érdek, melyből nem szabad kortes eszközt csinálni. Jól esik hinnie, hogy egy iparos sem hagyja el meggyőződését a függetlenségű párt kevéert, mely csak óhajítja a revidációt, de nem képes keresztül vinni, míg a kormánypart, többségben lévén, nemcsak akarja, de ki is viszi azt.**) Nekünk — végzi szónok — a mostani békes idöket nem szabad elszalasztanunk, most alkottunk egy erős Magyarországot, hogy bátran és sikerrel küzdhesünk meg az orosz hatalommal, mely keletfelé terjeszkedésében, minket sem fog elkerülni. Ajánlja magát a polgárság elfogulatlanul bíralata alá; mely ha kedvező lesz, buzdítani fogja őt, hogy ezután összes erejével támogassa a kormányt. Eljen a haza! Eljen a szabadelvű párt!

Szónok bevezetve előadását, újra Fráter Imre, a szabadelvű párt élnöke veszi át a szót. Mindket képviselőnek köszönetet szavaz s biztositja a párt osztatlan bizalmáról és ragaszkodásáról. Végül utal azon ösmagyar szokásra, melynél fogva nálunk minden nevezetes aktus áldomással pécseleteltek meg s a szabadelvű párt tagjait egy este 8 órakor kezdődő s a „Bika“ szálló termében megtartandó társas vacsorára hívja meg.

Ezzel a közönség mintegy 12 órakor szétoszlott.

Polgármesteri jelentés.

A f. hó 9-ikén tartott városi közgyűlésen Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, a szept. és okt. hónapokról szóló jelentését, a következőkben terjeszté elő: A f. é. szept. és október haváról szóló jelentésemre tisztelettel következőkben terjesztem elő:

Közegészség-ügy.

Szeptember hóban az egészségi állapot erősebben volt megfáradva, mint augusztus hóban. A gyermekeknek a béhurton kívül, mely meg szept. hóban is szedte áldozatait, a vörheny (skarlatina) lépett fel járványosan, különösen a hatvanutcai részben, a külvárosi és csapóutcai iskolákban.

Miután a vörheny járványos volta konstátaltatott, az egészségügyi bizottság az ide vonatkozó törvény értelmében, járványbizottság alakult s a járvány megállítására következő intézkedéseket tett:

- 1. A hatvanutcai külváros levő iskolákban a tanítás 15 napra beszüntetett.
- 2. Az összes iskolák firtöltetése elrendeltetett.

A járvány szigorubb megfigyelése óta a betegülési és halálzási esetek következők voltak:

Szept. 9-től 29-ig megbetegült 69 gyermek, meghalt 11. október hóban a helyzet nem javult, miután a vörheny betegülési eset 89, haláleset pedig 17 fordult elő.
A k ö z k ö r h á z b e t e g - f o r g a l m a k ö v e t - k e z ő v o l t:
Átjött szept. hóra 62.
Felv. szept. és okt. hóban 181.
Gyógyulva elbocsátatott 160.
Meghalt 15.

Maradt okt. végén 68 beteg.

Népesedés. Született a város területen két hó alatt:

Fü 182.
Leány 161.
Összesen: 343.

Meghalt a város területén: fü 140.

leány 155.

Összesen: 295.

s ennélfogva a születések 48-al mulják felül a halálzási eseteket.

Rendészet.

A rendőrség letartóztatott 125 egyént; ezek közül átadatott az illetékes kir. bíróság-

nak 14; a kapitányi hiv. által megbüntettette 112.

A városból eltoloncoltatott 110; keresztül tonloncoltatott 30; kényszer uttvellel kiutasított 1, = összesen 141 csavargó.

Ipar-ügy.

A kapitányi hivatal, mint első-foku hatóság által különféle iparnemeknek önálló folytathatása céljából, összesen 16 iparhatósági igazolvány állítottat ki; még pedig kis vendégülössre 3. fodrász- és borbélyüzletre 2, csizmadia iparra 2, termény- és vegyes kereskedés, borkereskedés, pintér, cipész, hentes, órák, ferfiruha-üzlet, női divatüzlet és szatőc- ipar 1—1.

A felsorolt iparosok közül 9 idegen lévén, tőlük városi díj czimen 90 frt vétetett be a házi pénztár részére.

Ipartörvény elleni kihágás két hó alatt nem fordult elő.

Honvédelmi-ügy.

A városunkban állomásozó m. kir. honvédszázalójt és huszárezred öszi gyakorlatait József főherczeg ö cs. és kir. fensége jelenlétében szept. 11-én befejeztették s a bevont honvédek szabadságotlaktak. (Vége köv.)

Verhovay Gyula védelme.

A „Függetlenség ismeretes ügyében Verhovay Gyula hosszabb beadványt intézett a budapesti kir. törvényszékhez, melyben nyílt vizsgálatot kér maga ellen. Az öcsce ellen folyó vizsgálat egyes mozzanatait — ugymond — úgy intéztették, hogy annak helyzete legyen a töké, melyen ellene igyekeznek kovacsolni a fegyvereket. A vizsgálat folyamán hozott végzések és azok titokzatosága burkolózó indokai adtak tápot a roszakaratu gyanúsításoknak. Várta volna, hogy ő, mint tanu kihallgattassék, hogy a bíróság meggyőződéssék: nem roszakaratu gyanúsításra épített zaklatás forog-e fenn? Hogy ki nem hallgatott, annak okát abban találja, hogy a bíróság tanuk vallomása és okmányok bizonyítása alapján meggyőződött, miszerin ö ez ügyben nem érinthető, be nem vonható. Meggyőződött, meggyőződhetett a bíróság, hogy ö a lap pénzügyi kezelését nem vezethette, mert ehhez sem kedve, sem ideje nem volt. E tényekkel szemben a vizsgálatnak nem szabad elzárkózni. A fenforgó ügy mielőbbi befejezését kérve, így végzi beadványát: „Ez okon lépek a tek. kir. törvényszék elé, hogy becsületelem oltalmazása végett, a lapangó vizsgálat helyett a nyílt vizsgálatot kerjem. Mentelmi jogomat nem akarom, és nem fogom felhasználni köpönyegül. Nem volt az nekem takaróm más viszonyok közt sem. Most pedig csak nyúg az nekem, míg köpönyege azoknak, kiknek ürügyül és fedezöl szolgál az ortvadásokra.“

A főiskola köréből.

A magyar irodalmi önképzőtársulat szépirodalmi szakosztályának f. hó 11-ken tartott üléset Revész Kalmán élnök a következő beszéddel nyitotta meg:

A szokott rövid szavakkal nyitnám meg, mint mások, e szakosztály gyűlést tisztelt társaim, ha e mai napot egy világtörténeti nagy esemény évfordulati ünnepéje felül nem emelné azon magas színvonalon is, melyet mint az Urnak napja, különben is elfoglalva tart. Igen . . . Mialatt én e szavakat hangoztatom, a világ minden részében, ezer meg ezer szent helyen, a pompás, büszke dombokban épen úgy, mint a szegényes kápolnáknak, egyetlen dicső férhuról történik emlékezés s száz meg száz különféle nyelveken hangzik a magasztos ének: „Erös vár a mi Istenünk.“ A nagy reformátor azonban, kinek most negyszázados születési évfordulóját ünnepli a világ, nemcsak azon vallásfelekezetét, mely őt alapítójaként tiszteli, hanem az egész emberisége. Az esleiben szerény bányászak szülötének nagy szelleme áthatja az egész világot. Mint a szabad szellemü Döllinger római katolikus prepost épen pár nappal ezelőtt, oly találon kifejezte: Luthernek halhatatlan érdemei vannak a nyelv. irodalom, énekköltészet és tanügy magasztos köreiben is. S ez általános elismert tény költé fel bennem az óhajt, hogy e tudományoknak szentelt ös intézet egyik s épen irodalmi önképzőtársulata is emlékezzék meg, habár csak legszűkebb körében, de a legnagyobb tisztelet és az öszi e hála benső melegségével azon nagy szellemről, ki négyszáz évvel ezelött jött e világra, hogy azt — bár nem kívül e kerestett megállási pontot — Archimedesként s a r k i b a n m e g m o z d i t s a.

Messze vezetne s nem is ide tartozik, rajzolni azon óriási hatást, melyet Luther működése a vallásos, erkölcsi, társadalmi és tudományos élet nagyfotosság mezején kivivott és elért s amely hatás tart, növekszik még most is; s nem is fog megszűnni, míg csak szabadon működhetik az emberi elme. A kegyelet milliónyi fényes szöveteinek mellett csakis társulatunkban, szépirodalmi szakosztályunk gyűlésén akartam felgyujtani egy pillauatra az emlékezet kicsiny világát; felgyujtani azon férhu tisztelőre, kinek örökszép vallásos költéményt, Urunk áldott születésének ünnepe, miudanyian oly meghatóttan énekeljük.**) Le akartam róni körünkben is a kötele hálát a tudomány királyi fönse-

*) Reformált énekeskönyvünkben a 64-ik dicséret „Az Istennek szent a nyála“ Fordítási ismertetlen. Régebben hazai s külföldi evangélikusok énekeltek, sőt hazánkban a rom. katolikusok is. Ezek persze nem is gondolták, hogy Luther e gyönyörű ének szerzójé.

gének és bajnoka. — dalom és m. tola iránt. S azon megemlékezés meg e szakosztársulatnak, le. tagja, most es nek és jrodalo sznetek oly h. harátja, művelő fiu, kinek négy ma méltán ün.

Abból az Nemzeti Színház Beöthy Zoltán tesz az előadásra is. E me. juk reprodukált fogást tökrözne sajtó és magunk. Petöfi dr. alkalmából (Gy. Pesti Naplóban, nemzeti színház. „En ezt egyáltalában nem francia romant. telen lázalom, igazság egyiket végtelen, majd fele stil torzító egyszerű ridég létezik; az em. sük léptenymű. töjére oly mély töli lángszellem ledte drámáját.

A kolozs gondolkodott s a feledésből. t. Barmit in annyit a kolozs az előadást se emleke iránt. S bad-e Petöfiné? Ö csak diadalok a színpadra pe teletlenes irat és izlésünknek kifejezém a r. igazgatóság tar követéséből. Igy szól. gedje meg nek lenek“ — er. hogy ha a kol. lami, a budape. divta; ebből t. dspesti közöns. igen gyakran. All ez a mert Beöthy Z. elhibázott dr. a kolozsvári s. rei remekmű. lossvári közöns. annak előadás. épen úgy, mi tekintette sere kísérleteket. Színház a tört. azoknak is. sának is, ha történeti jelen. Nincs te tiltakozni a ellen.

* A kö. jenek megpe keletü működ. s az erre v. szözlottunk u. épen akkor. a munka sz. orómmel irk. K. Tóth. kiknek neve minden neve k e z l e t r. deklódó polg. ról reméljük 18-án, vasár. sa nagytana. * A t. adófizetőkör. ven állítva, kintetben 1. és 19. napja talban ülése. * Csok. gyar irodalmi megemlékezés iskola egyko. ráról Csok. egyesület. nepély mű. * Dale. tartotta jót. bekötött ha. dalárda tör. mert a mi. lett. De az. A másor m. abban rész. különösen. H e t e n. Wordst. tö. nyira öszi.

gének és szabadságának elszánt... bajnoka. — a nemzeti nyelv, irodalom és műveltség lelkes apostola iránt.

S azon kívánsággal végzem be rövid megemlékezésemet, s azon óhajjal nyitom meg a szakosztály mai ülését, hogy legyen társulatnak, legyen az ós főiskolának minden tagja, most és minden időben, a nemzeti nyelvnek és irodalomnak, a tudományoknak és költészetnek oly hőkeblő, oly izaz és oly buzgó barátja, művelője és terjesztője, mint azon férfiak, kiknek négy százados születési évfordulója ma méltán ünnep tárgya széles e világon!

„Tigris és hiéna.“

Abból az alkalomból, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház színe hozta Petőfi drámáját, Bóthly Zoltán „P. N.“ hasábjain megjegyzést tesz az előadás jelentőségére s magára a darabra is. E megjegyzéseket érdekesnek tartjuk reprodukálni, mivel egészen ellenkező fel fogást tükröznek vissza, mint a kolozsvári sajtó és magunk is. Így hangzanak:

„Petőfi drámájának kolozsvári előadása alkalmából (így szól Bóthly) azt olvasom a Pesti Naplóban, hogy a Tigris és Hiéna a nemzeti színházban bemutatása is remélhető. „En ezt nem remélem. Petőfi drámája egyáltalában nem sikerült munka. A legutóbbi francia romantika hatása alatt teremt: képtelen lázalom, melyből valódi erő, rend és igazság egyként hiányoznak. A szörnyű, a végtelen, majd tréfának tetszik benne a Hugóféle stil torzított utánzásának fogva, majd nem egyszerű ridég képtelenségnek. E történet nem létezik; az emberek nem léteznek. Benyomások léptenyomon a komikumba csap. A költőre oly méltán büszke a nemzet, hódolt Petőfi lángszellemének, csodálta dalait s — elfeledte drámáját. Ez a felelőség és tisztelt.“

„A kolozsvári színház igazgatója másképp gondolkodott s a Tigris és hiéna előadása a felelősé. Az isten tudja, mi célja lehetett. Bármint irnak az odaváló lapok, hiszek annyit a kolozsvári közönség ízlésében, hogy az előadás séremlenék érezte a nagy költő emléke iránt. Sikerről beszélnek; de hát szabó Petőfinek ilyenforma sikereket szerezni? O csak diadalokos jelenhet meg előttünk; a színpadra pedig úgy vonzóltak fel. Ez tiszteltelenség iránta; megsejtése kegyelmeinknek és ízlésünknek. Engedje meg, tisztelet ur, kifejezmem a reményt, hogy a nemzeti színház igazgatója tartózkodni fog a kolozsvári példát követésről. Bóthly Zoltán.“

Igy szól a „Pesti Napló“ kritikusa. Engedje meg nekünk — írja a kolozsvári „Előlenek“ — erre csak azt az egy megjegyzést, hogy ha a kolozsvári közönségnek tetszik valami, a budapestinek pedig nem, vagy megfordítva: ebből még nem következik, hogy a budapesti közönségnek volna ízlése és igazságtér; sőt igen gyakran éppen ellenkezőleg áll a dolog.

All ez a „Tigris és hiéna“ is. Azért mert Bóthly Zoltán Petőfinek ezt az alkotását elhibázott drámai műnek tartja, (különbösen a kolozsvári sajtó sem deklaráta Shakespearei remekműnek) nem következik, hogy a kolozsvári közönség „ízlése“ remeknek tekintése annak előadását a nagy költő emléke iránt, éppen úgy, miként a budapesti közönség nem tekintette séremlenék azokat a gyöngye drámai kísérleteket, melyeket a budapesti Nemzeti Színház a történeti cyclus során színe hozott. azoknak is, a „Tigris és hiéna“ színe hozásának is, ha egyéb nem, legalább irodalomtörténeti jelentősége volt.

Nincs tehát miért olyan nagy empassissal tiltakozni a „kegyelet és izlés megsértése“ ellen.

Helyi hírek.

* A kölcsönös segélyező egyesület eszméjének megpendítése az iparosok köré rövid keletű működésének igen szép érdemét képezi s az erre vonatkozó felolvasásról, azért nem szólottunk úgy, a mint megillette volna, mivel éppen akkor — a szerkesztő távollétében — a munka szerlelt felhalmozódott. Jeleleg örömmel irhatjuk, hogy dr. Király Ferenc, K. Tóth Kálmán és Jóna Dániel urak, kiknek nevét megszoktuk, összeforvra látni minden nemessel és széppel, ez ügyben értekezletre hívják fel a lapok útján az érdeklődő polgárságot. Ezen értekezlet — melyről reméljük, hogy eredményes leend — f. hó 18-án, vasárnap dé. e tartatik meg a városban nagytanács-termében.

* A törvényhatósági bizottság legtöbb adófizetőkből álló tagjainak névsora össze léven állítva, a kik az ellen egy vagy más tekintetben felszólalni kívánnak, e hó 17, 18, és 19. napjain jelentkezhetnek a jegyzői hivatalban íllező igazoló választmány előtt.

* Csokonai emlékezete. A főiskolai magyar irodalmi önképző társaság, ez évben is megemlékezik városunk nagy költőjéről, a főiskola egykori növendékéről és költészet tanáráról Csokonai Mihályról s vasárnap, nov. 18-ikán, az ének és zenakarral egyesületen ünnepélyt rendez emlékére. Az ünnepély műsorát közelebb fogjuk közértesíteni.

* Dalostély. Dalárdánk szombaton este tartotta jótékony czelu s táncvizsgálommal egybekötött hangversenyt. Sajnos, hogy a derek dalárda törekvését, nem kísérte anyagi siker, mert a mint tudjuk, néhány forint deficit lett. De az erkölcsi siker annál nagyobb volt. A műsor minden száma kitünően sikerült s az abban részt vevők teljes elismerést arattak s különösen Ditróy József urat említiük fel ki „Heten vagyunk“ című költeményét Wordstól meghatón s egyéniségével annyira összhangzó gyöngédséggel adta elő. A

hangversenyt követő táncban részt vett hölgyek közül felemlíthetjük: Bérffy Sámuelné, Spéry Tivadorné, Tikos Istvánné, Tikos Józsefné, Sesztina Lajosné, Ditróy Mórné, Torz Gáborné, Tikos Imréné, Krasznay Ferenczné, Keresztffy Antalné, Láuczky Sándorné, Schwarcz M. Benóné, Zádor Lajosné, Polonyi Andorné, Dr. Legányi Gyuláné, Gaál Józsefné, Liptay Józsefné, Szacsavay Gézané, Fényes Gusztávné, Bérffy Gizella, Tikos Mariska, Tikos Anna, Sesztina Ilona, Erdőssy nővérek, Marialaky nővérek, Orbán Jolán, Tóth Irma, Gaál Teréz, Riekl Antalné, Erberné és Fleischmanné urhölgyeket.

* Főiskolánk részére, a szokásos öszi kéregetés, szerdán veendi kezdetét. Ősi szokást fog igénybe venni ez alkalomból főiskolánk s legyen szabad remélünk, hogy városunk polgárai, vallás külbönség nélkül fogadják s főiskola részére áldozni adományokkal, mert hiszen ott vallás külbönség nélkül nyer oktatást ifjúságunk.

* Gyűlések. Ma delután 3 órakor a járványügyi bizottság gyűlést tartott; holnap delután pedig a szervező bizottság fog gyűlésezni.

* „Tisza“ biztósító intézet igazgató-sága szombaton tartott gyűlésében, közgyűlési összehívása határozatot el, december 13-ra Debreczenbe: Ekkor lesz kimondva a társaság felosztása. — Külömben, hirdetési rovatunkra utaljuk a bővebben érdeklődőket.

* A párbaj miatt. A folyó év tavaszán Sserafin Elemer és Leszka András helybeli ifjak kard-párbajt vívtak, melyben ez utóbbi súlyos sebet kapott, Sserafin a közelebb megtartott törvényszéki tárgyaláson 8 napi fozházbüntetést kapott Leszka ekkor önkéntes lévén, a polgári törvényszék nem foglalkozott ügyével. Sserafin felelőse.

* Luther-emlékét országsszerte (így a fővárosban is) nagy ünnepélyességgel ülték meg szombaton és vasárnap. A helybeli ágostai hitv. imaháza — a mint már irtuk — színter ünnepet ült ez alkalommal. Ennek helyisége feldiszfittetett s az oltár felett Luther Márton mekoszorozott arczképe volt látható, az oltár két oldalán pedig díszes virág-csoport. Az ünnepi dallamokat a helybeli dalárda quartette adta elő szokott szabattossággal s valóban szívmelő beszédet tartott Jungmann Géza s. lelkész ur, ki Máté ev. II. részének 2. versét választá alapigéül: Jöttünk, hogy nekünk tiszteletet tegyünk. A hívek valóban emelkedett hangulatban oszloptak el.

* A gyermekek közt az utóbbi időben járványként kezdett fellépni a szombólyi belügyminiszter egy Gross Albert orvos által szerkesztett utasítást küldött kiosztás végett, hogy ennek tanácsait alkalmazva, a gyermekek e bajján könnyű szerrel segítsék legyen.

* A dohánybeáltás, mint közelebb irtuk, a jövő hó elején veendi kezdetét városunkban; tart pedig a beváltás deczember 10 től, február 27-ig.

* Csalo. Furcsa eset történt H. Dorogon a közelebb tartott országos vásár alkalmával. Két szt.-lőrinczi legény nadragot vásárolt egy paksi zsidó szabóttól. Mikor fizetésre került volna a sor, a legények 10 frtos bankót adtak a zsidónak, a miuból öt forintot vissza kellett volna adni. A furfangos zsidó izgett-forgott, s másoknak árult, egyszer aztán a legények sürgetésére azzal állott elő, hogy hiszen csak öt forintot adtak neki s abból nem jár vissza semmi. No de a legények sem voltak restek; közrekapták a szabót, megmártogatták a sárban s egy kicsinyt meg is döngöttek. Tanuk bizonyítván, hogy a legények csakugyan tíz forintot bankót adtak a kezébe; a kapott útlevelekre ráadásul meg az öt forintot is ki kellett drukkolni.

* A vörheny, mely annyira réme volt a gyermekek köré, kezd nagy mértékben aláhagyni az áldozatok szedésével s ha történeik is be tegülési esetek, azok általában szeliden folynak le.

* Hírek a színházról. A Halmainé asszony szerdai jutalmjatekára nagyban folynak a készülétek; kétségtelen, hogy sikerült előadást vár a közönség, mely szintén készűl kedvezőre méltó kitüntetésére. A színházi bizottság pályázatot fog hirdetni színházunkra; a kerények decz. 31 ig küldendők be. Az igazgató jövőre Erdélyi Marriett szerződötté operette énekesnőnek, 400 frt havi fizetéssel. — A pelsőket nótárius“ tegnap előadásán oly nagy számu közönség volt jelen, hogy már este felé nem lehetett semmiféle jegyet sem kapni.

* Az országos honvédménház felügyelő bizottság elnökének megkeresése folytán, közhírré tétetik, hogy azon 1848/9-ki volt honvédek, kik a menházba való felvételért folyamodtak vagy folyamodnak, addig míg a honvédménház felügyelő bizottság elnökétől hatóságok útján, jelenkezésre fel nem hivattak, utnak ne induljanak, mert nem létezik oly alap a melyből uti költséget nyerhetnének. A kapitányi hivatal.

* Lelkesi székfoglaló. Mint sajnálattal értesültünk, Tóth Lajos volt helybeli id. lelkes, jelenleg tiszadobi pap, csak tegnap tartotta népes gyűlékésében a székfoglaló beszédét, mert eddig a fővárosban gyégykezeltette makacs gége bajját. Ma már hívei öröme sokkal jobban van s remélhető, hogy kevés idő alatt egészen kiépül.

* Latabár Kálmán a nemzeti színház tagja, mint helybeli barátaihoz írt leveleiből kitünik, már annyira felépült két hónapig tartó betegségből, hogy közelebb fel fog lépni. Kedélyesen jegyzé meg egyik levelében: hogy

„majd padra került a csizmája“, a mitől óvja meg őt a gondviselés!

* Debreczeniek kitüntetése Párisban. A párisi kölcsönösen segélyező magyar egyesület a magyar írók és művészek tiszteletére jul. 16-án — tudvalevőleg — iparkálta rendezni, mely igen szépen sikerült s kiállított bizottsága az e hé elején kihirdetett eredmény szerint, Szöllösy György aranyművest, és Cserevszky Ernesztin tanítóat díszokmányal tüntette ki.

* Az egyháztanács tegnap tartott ülésének tárgyai közül legemlékezősebb a Baranyi Eugeni-féle végredelelet ügyében hozott határozat, melyszerint az egyháztanács — a kegyes hagyományozó még életben lévén — még most nem tartja átvethetőnek a végredeleletben kifejezett czelra az illető házat; azonban, hogy az egyháztanács bírtok joga fentartásék, felkerendő az árvászeki hivatal, hogy a házat ne adja el, de sőt javítsa ki és alakítsa át, mely kivételére az egyháztanács feljelen 4000 forintot. A domesticára nézve pedig kimondattott, hogy a presbiterok járjanak el az egyháztagok közt annak beszédésében. — Vegül a városnak községét szavaztatik, a miért az egyháztanács átíratára az egyház hivatalos nyomtatványait elrendelte a városi könyvtárművelés ügyében állítani ki.

* A megyéből. Megyénk közlegazgatói bizottsága ma deléltől tartotta rendes közigazgatási gyűlést. Ter szükében holnap emlékeztünk meg felolvasásról. — A szoboszlói és nádudvari megyei bizottsági tagok alispánul Rázso Gyula szolgabírótt, főjegyzőt pedig Fekete Sándor szoboszlói ügyvédt tüzték ki jelöltéül.

* Nyilatkozat. Tóth László, a „Debreczen-Nagyvárad-Ertesítő“ szerkesztője, által felkerettünk annak kinyilvánítására, hogy a lapunk legutóbbi számában Szentjób László eszizmadia által alírt nyíltéri közleményre az érdemleges választ a „D. N. E.“ legközelebbi számának szerkesztői üzenetel közt fogja megadni.

* A szabadalvú párt társas vacsoráját, mely Kiss Lajos és Kőrösi Sándor képviselők tiszteletére rendeztetett, tegnap este tartották meg. A „Bika“ éttermében ez alkalommal 200 teríték várakozott a társaságra s 60—70 résztvevő jelent meg, hogy a Tisza-pártiság borát öntse poharába. Oláh József nótái kimerítő programbeszédet képeztek s a felköszöntő urak is igen szép nótákat zengtek a karmester, Tisza Kálmán kótái szerint. Gr. Dégenfeld főispán, ki a beszámoló beszédében, mint valóban a pártok felett álló köztisztviselő nem volt jelen, 10 óra felé érkezett a mindvégig derült hangulatban folyt lakomára.

* Házasságok. Nov. 4 től — nov. 11-ig a deb. ref. egyházban összeeskettettek: Kapitány István Nagy Jaliánával, Bagoly Gábor Kecskés Máriaival, Schwarcz Gyula Klein Károlinával, Petrik Mihály Nagy Lidiával, Tokaji József Várad Jaliánával, Balogh István Várad Máriaival, Tiba István Radics Zsuzsannával, Szabó András, Gonda Eszterrel, Halasi József Tóth Juliánával, Engi József Molnár Borbálával, Rác József Pécsi Juliánával, öz. László János Bagdacs Erzsébettel, Nagy Károly Kovács Évával. Aldás és frigyekre.

* Gyönyörű tárczanaptárak jelentek meg háromféle kiállításban. Csáthy Károly kiadásában, melyek évek óta nagy kelendősegek örvendenek. Ajánljuk a közönség figyelmébe, annyivalinkább, mert a legdiszesebbnek ára is csak 30 kr.

* Ifj. Csáthy Károly helybeli jóhírű könyvkezdésében jelent meg: „ÁLTALÁNOS LŐTÉNYESTES“, irta: Békessy László gazd. tanítészeti tanár, mely igen szép kiállításban. A nagy szakértelemmel írott mű egybefoglalja azon ismereteket, melyek — tekintet nélkül az állat nemére, vagyis arra, hogy ló, szarvasmarha, juh, vagy sertéssel van-e dolgunk, az állatok tenyésztésére, táplálására s gondozására vonatkoznak. Ára csak 50 kr.

Hazánk s a külföld.

— A III. Béla király és neje Anna királyné hamvait magában rejtő koporsókat tegnapelőtt bontották fel a közoktatásügyi miniszter s a főváros által kiküldött bizottság jelenlétében. A hamvakat a székesfehérvári ásatások alkalmával találták 1848-ban, honnan azokat a nemzeti muzeumba szállították; az akademia konstatalván, hogy azok III Béla magyar király és neje antiochiai Anna földi maradványai, a csontokat két horgany koporsóba zárták s a Mátyás-templom ügnevezett Zichy-kápolnája alatt levő sírboltba falazták be s vörös réztáblákkal jelölték meg. A Mátyás-templomnál folyó építkezések megkezdésekor a horgany koporsóba zárt csontokat ideiglenes kriptába helyezték honnan ma a templomépítéttő bizottság egyik irodahelyiségebe szállították. Itt miután a bizottság együtt volt s az I. ker. elöljáróságának a koporsókon levő pecsétjei sértetleneknek találtak, az 188 méter hosszú koporsókat felbontották. Abban a koporsóban, mely a feliratot viselte: „Bela Tertius, Rex Hungariae“, 25 csomag esont találtott, melyek papírba és cseppibe voltak burkolva. A másik koporsóban, melynek felirata ez volt: „Agnes, conjux Belae regis Hungariae“, 23 csomag, ugyan úgy elpakolt esont volt. Ez utóbbi koporsóban papírba göngyölt gyermekcsontokat is talált a bizottság. A csontok után itelve, több egyén csontjai is össze voltak a koporsókból annyira, de koponya csak kettő találtott. A bizottság ezek után átadta a talált csontokat dr. Török Aurél egyetemi tanárnak, ki dr. Perényi József segédkezése mellett méréseket fog azokon eszközölni. E mérések és vizsgálódások dr. Tó-

rök kijelentése szerint mintegy két hetet fognak igénybe venni s azután eltemetik véglegesen a hamvakat a Mátyás-templom alatt készült új sírboltba.

— Verhovay Gyula budai házat, a rajta levő terhekkel együtt, átvette Urvány Lajos, a „P. N.“ szerkesztője. Kaucció ügyének rendezésére 14 napi időt nyert a belügyminiszter részéről.

Muzsák.

— A népszínház bizottsága figyelmezteti Evva igazgatót a személyzet hiányos voltára s deczember 3-ára tüzi ki a nyílt pályázat határidejének lejártát. Ujabbban a Feleki Miklós s Nádaipár és Palmái Ilka is pályázókul említetnek.

Törvényszék.

— A Seyffert-Onódy ügy. Nyire, yházárol jelentik hó 8-iki kelettel hogy a kir. törvényszék szerdán küldte fel kerényét a képviselőház elnökéhez Onodi Géza országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztése iránt.

Apró-cseprő.

Egy nadrág vizsontagsági. X. urnak a szabó házakulda a napokban uj teli nadragját. Közelebbi vizsgálat alkalmával kitűnt, hogy 15 centiméterrel hosszabb, semmint lennie kellene. Este volt, már nem küldhette vissza a szabóhoz, megkérte hát a feleséget, kurtitána meg a nadragot 15 centiméterrel; de az asszony nem vállalkozott rá, se a leánya, se az anyósa. A ferj aludni megy; fel óra mulva megjelien a felesége, kit bántott a gondolat, hogy nem teljesíté az urának a kívánságát, levezi s a szegrelő a nadragot s 15 centiméterrel megkurtítja. Hasonló indokból ugyanezt teszi csakhamar a leány is, sőt az anyós is rájő, hogy mégsem tagadhata meg vejtől e szolgálatot s szépen leszádal ő is 15 centimétert a nadragból. Másnap az uj nadragban jelenik meg a ferj a reggelinel. Általános szörnyűködés; mindenki azt hiszi, hogy fekete uszónadrágot vett magára.

Sírást egy sírásó.

E férfi kilenczven évig élt, és sírásás volt a kenyeré; azonban ki másnak vermet ás, Elvégre maga esik bele.

Akik valamivel csak kedvtőlésből foglalkoznak, inkább az a czéljuk, hogy ők tegyenek valamit, nem pedig az, hogy valami meglegyen t é v e.

Goethe.

A. Miért volt tavaly jó világ? B. mert kevés volt a gabna és éhes ember sok. A. Miért van most rossz világa a gazdáknak? B. Mert sok a gabna és kevés az éhes ember.

Mérges arczu a szonyság kihajol a vasuti kupé ablakon s lekiált: Hallja konduktor, szabad ebben a kupéban dohányozni? Ha azon urnaknak odabenn nincs semmi kifogásuk ellene — felel a vezető szolgálatkészen — akkor az asszonyság bátran pipázhatik.

Szótagtalány.

— Közli: K. L. — A következő 26 szótagból: ni, pa, ka, ce, arc, há, ci, cá, núc, du, he, ro, met, ez, us, ka, al, ul, su, ol, g, rik, rán, úf, te, ze, összeállítandó 11 szög, hogy a kezdő betűik felfelé olvasva Debreczen egy utcájának nevet adják, a hol közli lakhelyet is találják. 1. Ragadó hal. 2. Ösmeretes csatorna. 3. Erősített város az osztrák-magyar monarchiában. 4. Egy nemzet neve. 5. Szép tollu madár. 6. Tartomány délkeleti Európában. 7. Férfi név. 8. Főváros egy ázsiai tartományban. 9. Kötöny latin szónok s konzul volt K. e. kevéssel. 10. A régi görögök egyik Istenének neve. 11. Erről ismerik meg leginkább az embert. (Megfejtők nevet közöljük s köztök értékes könyvet sorsolunk ki.)

— Színház. nov. 13-án „Könyvtárnok“ vígj. 5 felv.

TÁVIRATOK.

(A „Debreczen“ saját tudósítójától.) Berlin. (A Debreczen ered. távirata) A német trónörökös nov. 14-én utazik Madridba. Pétervár. (A Debr. ered. táv. Giers tegnap elindult külföldi útjára. Belgrád. (A „Debreczen“ ered. táv.) Alapítlan a hírlapok közleménye, mintha Gajja tanár Zajcsaiba vitetett s ott kivégeztetett volna, továbbá mintha Alexinaczbán a fölkelők elfogták volna az ottani hadosztály parancsnokot és törvényszéki tisztviselőket. Gajja és társai Belgrádban vannak Alexinaczbán nem volt zendülés. Bács. (A Debr. ered. táv. Magyar delegátó tegnap végleg megszavazta a hadügyi és megszólító csapatok költségvetését.

Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

Berlin. * Hoff János csász. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa Bécsben. * Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorbajok sorvadás, verszegénység s a tüdőszervek rendetlen működése ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindenféle betegségek után. Ára palackonként 56 kr.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevél.

ALÁÍRÁSOK:

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő fensége az edinburghi herceg. — Spenser, a kiállítás elnöke. — John Eric Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonatot.

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és gégefőbajok ellen. — Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 trttal és 60 krral is.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorbajok, elerőtlenedés, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitértetve alapított 1847-ben

A valódi maláta-kivonatot készítmények feltalálója s egyedüli készítője

Hoff János cs. kir. udvari szállító urnak, cs. kir. tanácsos, Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállítója, Bécs. I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly Lajos főherceg Frigyes főherceg, király ő fensége a valesi herceg, Ligne herceg, az odenburgi herceg, a reussi herceg, Ferenczy kisasszony, királyné ő felségének felolvasója, Maria Valeria hercegnő királyi ő fensége angol nevelője, a Metternich család, Clam-Gallas, Karácsonyi, Bathányi, Rommer, ő nagyméltósága Philippovich tábornagy, gróf Wurmbbrandt, sat. sat. Ajánva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrotter, Schuitzer, Granichsätten s számos mások által Bécsben.

Öt legújabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883 szeptemberben.

Sok százezer, kikről már lemondtak, a Hoff János-féle maláta-készítmények által (maláta-kivonati egészségi sör) meg lőnek mentve, egészségüket ismét visszanyerték s annak még ma is örvenhetnek (A felüldült saját szavai.)

Tekintetes ur! Teljes egy évig stülöttem fájdalmas gyomorhurutban és köhögésben, haszalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kúrája Hoff János-féle maláta-készítményét nem használtam, melyet hónapja a köhögés tüdő-kivonati egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadja lefordított köszönetnyilatkozatomat, melyet a legközelebbi postán küldök. Ezzel önzetlenül megköszönöm a nagyvívó szíves gondoskodását, mely által a betegségek elleni védekezésnek új útját nyitotta meg. Tisztelettel: Dr. Nagy Alajos, plébános.

Tekintetes ur! Felkértem az ön Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörrel 13 palack s két zsebkönyvet, melyeket a postán küldött. A sörrel való azonnali gyógy megállásom, örömmel tudatom, miszerint én az ön gyármányait igen szívesen hasznolom s azok nekem igen jól is szoktak s gyógyhatásosak. Mely tisztelettel Szt. András, Villach mellett, 1883. szeptember 5.

Tekintetes ur! Felkértem az ön Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörrel 13 palack s két zsebkönyvet, melyeket a postán küldött. A sörrel való azonnali gyógy megállásom, örömmel tudatom, miszerint én az ön gyármányait igen szívesen hasznolom s azok nekem igen jól is szoktak s gyógyhatásosak. Mely tisztelettel Szt. András, Villach mellett, 1883. szeptember 5.

Tekintetes ur! Van szerencsém, önmagunk igen kellemes üdülőt tértel, miszerint a Hoff János-féle maláta-készítmények eddig még valamennyi betegemnél, kik leggyorsabb bántalmak érvénytelenítésére s emésztési bántalmakban már régebb idők óta szenvednek, a legkérésesebbnek bizonyultak, mert ismét felkértem önt, hogy az ön gyármányait, melyeket a postán küldött, s az ön gyármányait igen szívesen hasznolom s azok nekem igen jól is szoktak s gyógyhatásosak. Mely tisztelettel Bécs, 1883. szeptember 5. Mely tisztelettel: Dr. Fröde József, gyakorló orvos.

Övös! Csak a valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni, az es. kir. keresk. törvényeséknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett logójával (a feltaláló arcképevel). Más nem valódi készítmények nékülözött a Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyógyhatásait s a valódi készítmény módját és orvosi nyilatkozatát szívesen hasznolom s azok nekem igen jól is szoktak s gyógyhatásosak. Mely tisztelettel Bécs, 1883. szeptember 5. Mely tisztelettel: Dr. Fröde József, gyakorló orvos.

Főraktár: Debreczenben Csanak J. Rickl J. Z. Geréby Fülöp fűszerkereskedés-központ. Nagykároly: Ujházy István. Nagyvárad: Janky Antal. Nyiregyháza: Koráyi Imre. Hajdú-Böszörmény: Lengyel László gyógyszerárban és minden házi gyógyszerárban.

Paris. | London. | Budapest. | Grác. | Hamburg. | Frankfurt a Majna mellett. | New-York.

Hoff János-féle maláta-kivonati mellczukorkák.

Felülmúlhatlan a köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen. A számtalan hamisítások végett kérek csomagolására és a valódi maláta-kivonati cukorkák végjegyére (a feltaláló arcképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krral.

Az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevél.

Hoff János-féle maláta-csokoládé.

Testi és idegyengeségben szenvedő egyéneknek feltétlenül tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiválóképpen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató, megvan tiltva. 1/2 kilós csomag 1 frt 80 kr., 90 és 60 kr. 1/4 kilós csomag 2 frt 40 kr., 1 frt 60 kr és 1 frt.

Bécsi gyógyjelentés.

Bécs, 1883. szeptember 11.

Nem malasztatom el önmagunk, a férjemet már négy hónap óta gyógyorhurutnak esedékes meggyógyításáért legkorábbi közönetemet fejeztem ki. Férjem sok mindentfélé szerrel használt, de sajnos minden siker nélkül, míg végre egy szer az újságban véletlenül az ön ösdiolatos hatású Hoff János-féle maláta-készítményének hirdetését olvasta. Megkíséreltettem s az ön Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörrel rövid használat után jelentősen javulás állott be, s most a huszonegyedik palack elhasználatára után férjem tökéletesen egészséges. Fogadja ugy az ön, mint férjem legújabb hálaköszönetét s még csak az ön kérésére volna, jelen soraimat a hasonló bajokban szenvedők javára szíveskedjék a nyilvános ág alá bocsátani. Mely tisztelettel Platenik Franziska. — Neudorfhausen (Görlitzschlegasse 28.)

A legújabb bécsi köszönetírát 1883. szept. 7-ől.

Felkértem önöket 13 palack Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörrel megkíséreltettem, mert ha azt csak nyolc nap nem használtam is, már is éreztem annak hatását. A Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyógyhatásait s a valódi készítmény módját és orvosi nyilatkozatát szívesen hasznolom s azok nekem igen jól is szoktak s gyógyhatásosak. Mely tisztelettel Bécs, 1883. szeptember 5. Mely tisztelettel: Burgetzi Ferencz, cukrász, Mariahilferstrasse 62.

Árverési hirdetmény.

H. Nánási árverésztár felperesnek ífj. Nagy Antal s társai alperesek elleni ügyében lefoglalt h. nánási 724. és 8220. sz. tkvben A + 1. és A + 1. sz. a felvett birtoktestek összesen 575. frt. becsértékü ingatlanok 1883 dik év november hó 30-án d. e. 9 órakor ezen bíróság hiv. helyiségében elárvereltetnek.

Az árverési feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Hajdu-Nánáson a kir. járás-bíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1883. évi október hó 1-ső napján.

Sebestyén Lajos járásbíró.

Maria-celli GYOMOR-CSEPPEK, jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen. Egy üvegcséje ára használat utasítással együtt 35 kr. Kapható Debreczenben Dr. Kotschnek E., Gölti N és Tamásy B. urak gyógyszerárban, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben Brady Karoly, az „örangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.

Előzetesi árak Helyben és postán küldve Egy évre 10 frt Fél évre 5 frt Negyed évre 2 frt

Egyes szám 5 frt A lap az előző évi részlettel együtt a kálendárium pótlaként, melynek földrajzi, s az országban KUTASI IMRE nyomdájában s a postahivatalban.

Előfizethető helyben TELEGI K. LAJOS OSÁTHY KÁROLY kereskedésében és a kálendárium KUTASI IMRE nyomdájában s a postahivatalban.

(?) Az, a k... csak nemzetör is adni azon nézet... egy életpálya se lenne a szigo... mert komolyabb... annyi mindennek... a katona és sen... pontosságot köv... végrehajtásában... Sajátságos... szervezett hadser... tonai szigor alk... csodálni, hogy a... ölni igyekeztén... súlyt, vagy ge... vezér kiabálását... csavarintott a... tiszt ur.

Hajdanta és... téll kellett fog... rével nem ment... borzalmas dolgok... felfelé az öbete... kibek nem lako... a kikben az em... a százele szabál... fagyasztotta, k... csekélyebb be... utóbbinak lehet... emberé pedig es...

Milyen kül... ennek tudata le... télyét a felebb... hol a katona ne... érezni, gondolk... szabad!

Igen, a re... erre idomít... gyen jó gép... hang nélkül, se... hogy ő benne... ész s így gond... és gondolkodni

Tehát át... hogy a XIX... sötét szemle... zetből a tiszté... életbe, hol me... szeretnek ébre... goruk által, s... érzelmeire ha... bernek tekint... hiszen az ist... a saját képm... remté.

Borzalm... ember mesélt... menése felé... nagyításán... annyi igazi... hatásos való...

Es mi... hogy hiába... a katona, ne... dolkozni, ge... mellett végz... meg a csat... oda megy:...

Az 18... ságharza... tonát, nem k... a e s z m e... volt a parau... czefos elve... lelkesített... záporba, az... vérkeresztség

„Tiszá” biztosító-társaság.

A „TISZA” biztosító-társaság alapszabályai 18-dik §-ának értelmében

X-dik rendes közgyűlését

folyó 1883-dik évi december 13-dik napján délelőtt 10 órakor, Debreczenben, a városház nagy tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 20, 21 és 26-dik §§-aira*) való hivatkozással tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

- 1. A választmány és az igazgatóság jelentéseinek előterjesztése.
2. Az 1882-dik évi zárszámadások és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése s határozathozatal ezek fölött, valamint a f. lementvény kiadása iránt.
3. A társaság feloszlása és felszámolásba lépése iránti határozat; az öt tagú felszámoló-bizottság megválasztása és d. j. azazának megállapítása.
4. A felügyelő bizottságnak, esetleg az elnöknek és öt választmányi tagnak megválasztása.
Debreczen, 1883. november 10-én.

a választmány.

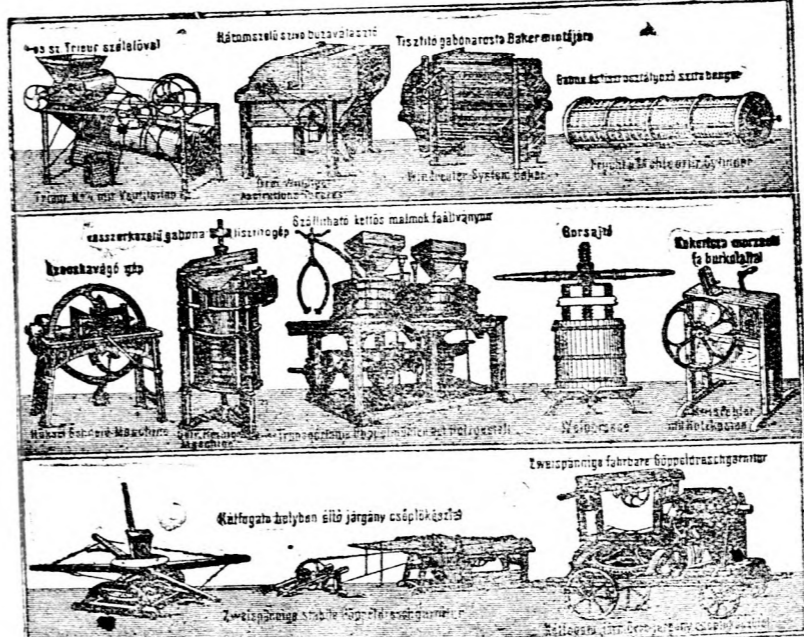
*) 20. § A közgyűlésen minden részvényes minden egy darab, legalább 45 nappal a közgyűlés egybehívása előtt saját nevére írott és beizetett részvény után egy szavazattal bír. Husz szavazattal többet azonban egy részvényes sem saját nevében, sem meghatalmazás alapján magában nem egyesíthet. — A részvények, ugyazintén a meghatalmazások, a közgyűlés megkezdése előtt az elnök által e célra kiküldött igazolási bizottságnál leteendők; — a letéti-jegyek a közgyűlésbeni megjelenésre igazolásul szolgálhatnak és a közgyűlés után a letett részvények kiszolgáltatása ellenében visszatérítendők.

21. § A részvényesek a közgyűlésen szavazatjogukat vagy személyesen vagy szavazatképes (20. §) részvényesek meghatalmazása által gyakorolják. — Meghatalmazás csak szavazatképes részvényesnek adatik. — kiskorúak, gondnokság alatt állók, nők, kereskedelmi társulatok, testületök és intézetek azonban szavazatjogukat törvényes képviselőjük által gyakorolhatják, ha ez nem részvényes is. — A közgyűlési határozatok a jelenlevő és képviselt részvényesek általános szavazattöbbségével hozhatók; szavazategyenlőség esetében az elnökli szavazata dönt.

26. § Az alapszabályok módosítására célzó határozatok érvényessége a beizetett részvények egyharmad részének, — a társaság feloszlására vagy más társasággal egyesülésére célzó határozatok érvényessége pedig a beizetett részvények felének a közgyűlésben jelenlététől, illetőleg képviselőtől feltételezettek sily határozatok csak a jelenlevő szavazatok kétharmadának többségével dönthetnek el. Ha azonban a közgyűlésben a megkívántó részvénytannyság képviselve nincsen, úgy a 17. § értelmében új közgyűlés hívatik össze, mely feltétlenül határozatképes.

Gutjahr és Müller Budapesten.

Első b.-pesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margit-hid közelében. ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára: Járgány-Cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szecsavágók, borsajtók. Különlegességek malmok számára: Dupla-malmok, malom trieur hengerek, gabona-osztályzó hengerek, koptató-gépek, dara-választó-gépek, tararók, detacherók. Malom alkatrészek. u. m. Transmissiók, szíjkerekek. Rostalemezek: Cséplőgép-rosták, liszthenger-szíták, koptató-lemezek, ráspoly-lemezek, stb. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Kutasi I. könyv- és kő-nyomdájában mindenféle hivatalos és magán-nyomatványok — leg-egyszerűbből a legd-icsőbb kiállításig, — gyorsan és jutányos árak mellett készítenek. Üzlet helyi fiók, Szt. Nagy Károly ut. házában. Figyelmet kérünk!

Pénz! Néhány ezer forint elfogadható feltételek mellett kamatra kiadatik. Értekezethi ROZNER ANNA-nál nap-utca 2520. szám alatt.